

Minuta Consiliului Consultativ din data de 11 februarie 2025

11 februarie 2025, 10:00 – 12:00

Introducere

Vicepreședintele ANCOM, dl Pavel Popescu, urează bun venit participanților la Consiliul Consultativ desfășurat cu prezență fizică pe marginea **proiectului de decizie privind tarifele orientative de acces la unele infrastructuri fizice rutiere și a proiectului de decizie pentru stabilirea criteriilor de rezonabilitate pentru asigurarea accesului persoanelor fizice la un serviciu funcțional de internet în bandă largă, prin intermediul unei conexiuni la punct fix.** Vicepreședintele ANCOM își exprimă de la început dorința ca, în perioada următoare, să facem pași concreți în definitivarea acestei decizii și împreună cu reprezentanții CNAIR, să fie realizate modificările legislative necesare pentru aplicarea tarifelor orientative de acces la anumite infrastructuri fizice rutiere, în beneficiul utilizatorilor finali. Acesta informează participanții prezenți la întâlnire că echipa ANCOM a depus eforturi pentru a elabora soluția optimă de calcul al tarifelor. Totuși, se impun în continuare demersuri de negociere cu ministerul de resort și cu CNAIR pentru a valorifica mai bine infrastructura existentă, în interesul instituțiilor implicate și mai cu seamă, al cetățenilor.

Vicepreședintele dă cuvântului dlui Gheorghe RUSEN, directorul Direcției Reglementare Economică, pentru a prezenta agenda întâlnirii.

1. Adoptarea Agendei

Reprezentantul ANCOM solicită observații asupra agendei propuse pentru ședința Consiliului Consultativ. În lipsa oricăror observații, agenda este aprobată în forma propusă de ANCOM.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Reprezentantul ANCOM solicită observații asupra minutei Consiliului Consultativ din data de 21 octombrie 2024 care a avut ca obiect „**Proiectul de decizie privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul resurselor de numerotație și a proiectului de decizie privind procedura de informare pentru furnizorii de servicii intermediare.**”

În lipsa oricăror observații, minuta este aprobată în forma propusă de ANCOM.

3. Proiectul de decizie privind tarifele orientative de acces la unele infrastructuri fizice rutiere.

Reprezentantul ANCOM dă cuvântul doamnei Roxanei Cîrjan, șef Serviciu Analize Economice din cadrul Direcției Reglementare Economică, care face o scurtă trecere în revistă a aspectelor esențiale ale proiectului: definirea termenului de „tarife orientative”, rolul acestora, scopul și aplicabilitatea lor. De asemenea, a detaliat și etapele derulării proiectului. Cu privire la toate observațiile, precum și răspunsurile oferite de către Autoritate, precizează că acestea pot fi consultate pe larg în documentul de sinteză a observațiilor, elaborat în urma procesului de consultare publică și publicat pe site-ul instituției.

După prezentarea succintă a observațiilor primite, reprezentantul ANCOM dă cuvântul celorlalți participanți la ședință, pentru a pune în discuție alte propuneri, în afara observațiilor formulate în prealabil și la care ANCOM a răspuns pe larg în documentul de sinteză al observațiilor.

Reprezentantul Enigma System ia cuvântul și întreabă dacă ANCOM a respectat și prevederile art. 33 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă cu privire la studiul de impact, având în vedere că proiectul de decizie va fi un act normativ care ar trebui să aibă același scop ca Legea 159/2016, respectiv reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice. Acesta întreabă dacă Autoritatea a realizat un studiu de impact pentru a avea siguranța că, în urma adoptării deciziei, nu va avea loc creșterea costului de instalare. De asemenea, face referire la faptul că în sinteza observațiilor ANCOM a precizat că nu a primit informații de la diverse instituții și consideră că proiectul de decizie se bazează pe lipsa unor informații și nu pe informații care să conducă la cauzalitate. Întreabă cum se pot stabili niște tarife orientative în lipsa unor informații complete, ANCOM neaplicând metoda LRIC, respectiv dacă se poate merge mai departe în acest fel cu decizia.

La precizarea reprezentantului ANCOM că este al doilea exercițiu de stabilire a tarifelor orientative, primul fiind stabilirea tarifelor orientative pentru stâlpii operatorilor de rețea, reprezentantul Enigma System menționează că și atunci au avut loc procese în instanță.

Reprezentantul ANCOM nu exclude viitoare litigii nici în acest caz, precizând că există libertatea de a ataca în instanță acte normative sau individuale pentru fiecare cetățean, în situația în care acesta se consideră lezat, precizând că în cazul tarifelor orientative pe stâlpi au fost litigii și înainte de emiterea deciziei și după. ANCOM a constatat că momentul emiterii deciziei a declanșat un proces de renegociere a contractelor, părțile raportându-se la această decizie, scopul fiind atins, astfel cum e prevăzut în Legea nr. 159/2016, limitat la tarife orientative. Nu este reglementare ex-ante și nici nu poate fi.

La întrebarea reprezentantului Enigma System dacă s-a efectuat un studiu de impact pentru această decizie, pentru a se asigura că nu va avea loc creșterea costului de instalare, un reprezentant ANCOM îl întreabă cum ar putea rezulta un cost mai mare având în vedere că toate tipurile de tarife au fost reduse. Reprezentantul Enigma System este de părere că metoda de calcul ar avea un astfel de impact, adăugând că în sinteza observațiilor era precizată excluderea unui criteriu de mentenanță și întreabă dacă aceasta e o cauză care poate influența afectarea acelor rețele de drumuri.

Reprezentantul CNAIR S.A. ia cuvântul și precizează că societatea pe care o reprezintă a solicitat ca tarifele să fie raportate la deranjul pe care îl aduce o astfel de lucrare pentru o autostradă sau pentru un drum național, respectiv pentru administratorii infrastructurii, propunere care a fost respinsă de Autoritate, iar aspectul menționat de reprezentantul Enigma System era explicația ANCOM la solicitarea CNAIR S.A. privind introducerea acestor parametri. Acesta precizează că, spre deosebire de opinia reprezentantului Enigma System care consideră că tarifele sunt foarte mari, CNAIR S.A. consideră că tarifele sunt foarte mici.

La precizarea Enigma System că acesta era motivul pentru care era nevoie de acest studiu de impact, vicepreședintele ANCOM ia cuvântul și aduce la cunoștința acestuia, cât și a reprezentanților industriei prezenți la întâlnire, că reflexul societății pe care o reprezintă, de a intra în procese cu Autoritatea, este foarte bine cunoscut în cadrul instituției, reprezentanții direcției juridice consumând mult timp cu aceste procese, timp care ar putea fi alocat industriei pentru interesul utilizatorilor. Menționează că disponibilitatea pe care o are pentru oricine care amenință ANCOM cu procese este nulă. Precizează că Autoritatea și-a asumat, pe multe subiecte, atribuții pe care alte entități nu le doresc, amintind că multe instituții realizează sute de studii de impact, pe milioane de euro, care blochează realizarea multor proiecte majore de infrastructură. Vicepreședintele ANCOM continuă și prezintă cifrele rezultate în urma calculului propus de Autoritate și precizează că înainte de proiectul de decizie, tariful pe cablu subteran sub partea carosabilă era de 0,47 euro/m/lună, respectiv 5.647,06 euro/km/an. După modelul de calcul al proiectului de decizie, tariful scade la 0,02 euro/m/lună, adică 282,91 euro/km/an. Acesta prezintă și scăderea tarifului pentru instalarea unui cablu în ampriză, în afara părții carosabile și subliniază faptul că tarifele orientative calculate de Autoritate sunt reduse cu peste 90% față de cele actuale. Consideră că discuția trebuie continuată tehnic, pe aspecte de rafinament care nu au fost prinse în decizie, deoarece este important ca operatorii care dezvoltă infrastructură de comunicații electronice să aibă un cadru care

să le asigure rentabilitatea economică construirii, astfel încât utilizatorii finali să beneficieze în continuare de servicii de calitate la cele mai mici tarife din Europa.

La precizarea reprezentantului Enigma System că se referea la stabilitatea soluției propuse de Autoritate, tocmai pentru a nu putea fi contestată de către alții decât cei din industria telecom, vicepreședintele ANCOM menționează că relația Autorității cu Enigma System nu-i permite să trateze cerința într-un mod obiectiv.

Reprezentantul Interlan se înscrie la cuvânt și întreabă dacă există o situație cu câți km de infrastructură există în acest moment pe sub partea carosabilă, la nivel național și pentru câți km se aplică tariful din prezent. Precizează că în cazul operatorilor mici, chiar și noile tarife nu îi vor încuraja să dezvolte infrastructură în acest mod. O altă observație se referă la calculul tarifelor, respectiv la faptul că nu este menționat nimic despre veniturile din piață, adică venit/abonat.

Reprezentantul ANCOM precizează că veniturile/abonat nu sunt o componentă care poate fi inclusă în calcul, deoarece se pornește de la prevederile art. 19 alin. (2) din Legea infrastructurii și explică de ce. Limita în care se poate calcula pornește de la costurile operatorului de rețea. Dacă acesta nu are posibilitatea să își recupereze costurile, există șanse mari de a pierde în instanță și decizia să nu fie aplicabilă pentru că încalcă legea.

În continuare, reprezentantul Interlan vorbește despre provocările pe care operatorii mici le întâmpină în construirea infrastructurii de comunicații electronice, principalele fiind costurile prea mari și profitul mic, dar și lipsa sprijinului financiar din partea statului.

Având în vedere că este o piață liberă, vicepreședintele ANCOM precizează că Autoritatea nu poate asigura din punct de vedere legislativ un cadru prin care să ofere facilități operatorilor mici. Consideră că tarifele orientative propuse, care reduc cu 91% până la 95% actualele tarife, reprezintă pași majori realizați pentru încurajarea dezvoltării infrastructurii atât pentru marii operatori, cât și pentru cei mici.

Reprezentantul Real Network and Tel se înscrie la cuvânt și întreabă dacă a fost luată în calcul o diferențiere a tarifelor în funcție de tipul firmei (IMM sau operator mare) sau dacă a fost gândită varianta în care micul operator care investește în construirea infrastructurii să primească scutiri pentru a putea recupera investiția, dând exemple de posibile scutiri.

Vicepreședintele ANCOM consideră că este o propunere bună de legislație, ce poate ține de Parlament și Guvern, care să conțină programele menționate.

Reprezentantul Real Network and Tel mai face o observație cu privire la lipsa menționării „cameretelor” în proiectul de decizie, fiind necesare la amplasarea subterană a cablurilor și dorește să știe dacă pe viitor ar putea fi luate în calcul (la tarife), observație la care reprezentantul ANCOM întreabă dacă operatorii au instalat „camerete” pe drumurile naționale și autostrăzi.

Reprezentantul CNAIR ia cuvântul și face o observație privind stabilirea tarifului pe autostrăzi, aspect discutat cu Autoritatea. Precizează că s-a agreat punerea la dispoziția operatorilor a infrastructurii deja create de CNAIR și dorește să știe dacă prin această decizie se lasă deoparte infrastructura deja creată și se va permite operatorilor să construiască altele.

Reprezentantul ANCOM precizează că nu, explicând că proiectul de decizie reprezintă un prim pas în stabilirea a tarifelor orientative de acces, astfel încât operatorii să instaleze sau să plătească ce este instalat deja acolo unde există infrastructură.

Reprezentantul CNAIR nu este lămurit cum trebuie tratate solicitările operatorilor de a instala pe autostrăzi infrastructura, pentru că legislația actuală nu permite acest lucru și amintește de propunerea legislativă.

Vicepreședintele ANCOM răspunde că este nevoie ca inițiativa legislativă să vină din partea ministerului de resort, la care Autoritatea să fie co-inițiator, iar un reprezentant ANCOM precizează că se poate încerca o astfel de modificare atunci când se va modifica Legea nr. 159/2016 pentru aplicarea GIA (Gigabit Infrastructure Act), în acest an.

Reprezentantul CNAIR aduce o nouă observație, anume că instituția pe care o reprezintă nu consideră ca fiind bună asocierea drumurilor naționale cu cele expres, la stabilirea tarifelor aferente, deoarece drumurile expres sunt construite pe același principiu cu autostrăzile și au același regim de construcție și au sistemele de comunicații deja construite. O altă observație se referă la negocierea tarifelor: în cazul CNAIR, tarifele sunt stabilite prin ordin de ministru și nu pot fi negociate, ci poate fi luată în discuție doar modificarea prin ordin de ministru a tarifelor pe care CNAIR le practică. Ultima observație privește eliminarea tarifului de „umbră a firului”, dorind să știe dacă eliminarea acestuia nu contribuie la încurajarea operatorilor de a nu muta infrastructura în subteran.

Reprezentantul ANCOM explică faptul că tariful de „umbră a firului” a fost eliminat din legislație și indică articolele din lege.

Reprezentantul Enigma System dorește să știe dacă proiectul de decizie se referă doar la cererile noi de acces la infrastructură indiferent dacă există sau nu infrastructură dedicată și i se răspunde că proiectul de decizie se referă la accesul pe proprietate în apropierea drumurilor, nu se referă la accesul la o infrastructură dedicată. Proiectul de decizie se referă atât la accesul existent, cât și la solicitările noi. Dacă există deja infrastructură, nu există încă o bază legală prin care CNAIR să o pună la dispoziția terților. Se vor face demersuri astfel încât infrastructura existentă, în limita capacității, să poată să fie pusă la dispoziția operatorilor. Legislația primară nu permite CNAIR să închirieze, aceștia pot doar să dea acces la spațiu.

La observația Enigma System că este nevoie de „camerete” și că nu sunt prevăzute tarife pentru acestea, astfel încât tarifele orientative să poată fi aplicate practic, reprezentantul Real Network and Tel prezintă soluțiile tehnice pe care aceștia le practică, respectiv scoaterea „cameretelor” din zona deținută de CNAIR și amplasarea acestora pe proprietăți private, în baza unor contracte de închiriere.

Reprezentantul Vantage Towers Romania ia cuvântul și întreabă dacă se ia în considerare pentru transcrierea GIA în legislație națională posibilitatea de a reglementa tarifele de acces și pentru infrastructura de tip turn, în contextul în care la nivel european există proiecte transfrontaliere pentru acoperirea cu semnal de tip 5G a marilor segmente rutiere. Consideră că vine în sprijinul dezvoltării telecomunicațiilor și acoperirii cu semnal de-a lungul tronsoanelor rutiere orice astfel de reglementare.

Reprezentantul ANCOM precizează că legislația permite doar tarife orientative, iar Autoritatea a luat în considerare cele mai utilizate forme de acces la acest moment, respectiv tarife orientative pe stâlpi și pentru infrastructura rutieră. Aceasta nu înseamnă că nu se poate negocia cu CNAIR instalarea unor astfel de turnuri.

Un alt reprezentant ANCOM ia cuvântul pentru a răspunde observației CNAIR privind încadrarea drumurilor expres la autostrăzi. La precizarea CNAIR că așa sunt definite prin OUG nr. 43/1997, reprezentantul ANCOM explică cum s-a făcut calculul și întreabă CNAIR dacă din punctul lor de vedere ar trebui să fie 3 categorii, primind un răspuns afirmativ. Reprezentantul ANCOM explică faptul că determinarea tarifului orientativ pentru drumuri expres și naționale a pornit de la costul unui drum expres.

Acest proiect de decizie nu face obiectul închirierii canalizației existente pe drumuri expres și autostrăzi.

Vicepreședintele ANCOM precizează că tarifele orientative au fost calculate conform informațiilor publice de pe site-ul CNAIR. Scopul Autorității este de a reduce tarifele pentru industrie, astfel încât operatorii să poată să construiască infrastructură pentru un acces mai bun al utilizatorilor finali. Propune CNAIR o întâlnire pentru a discuta aplicat modificările legislative vis a vis de „camerete”.

Reprezentantul Total Grup Telecom consideră că este foarte importantă colaborarea între ANCOM și CNAIR pentru alinierea punctelor de vedere, iar operatorii pot acorda suport în vederea identificării celor mai bune soluții pentru industrie.

Vicepreședintele ANCOM asigură audiența de toată deschiderea Autorității pentru identificarea celor mai bune soluții pentru industrie, în beneficiul utilizatorului final. Declară proiectul de decizie adoptat în ultima forma publicată pe site-ul ANCOM la secțiunea Consiliul Consultativ și propune o pauză de 5 minute înainte de trecerea la cel de-al patrulea punct de pe ordine de zi a întâlnirii.

4. Proiectul de decizie pentru stabilirea criteriilor de rezonabilitate pentru asigurarea accesului persoanelor fizice la un serviciu funcțional de internet în bandă largă, prin intermediul unei conexiuni la punct fix.

Domnul Bogdan Dospinescu, șef Serviciul Utilizatori și Piață Internă din cadrul Direcției Reglementare Economică, a prezentat succint proiectul de decizie care rezultă din prevederile Legii nr.175/2022. Acesta a menționat că a primit observații de la o singură entitate, care a solicitat, printre altele, clarificarea terminologiei utilizate în proiectul de decizie. A explicat că terminologia este stabilită de ministerul de resort printr-un ordin de ministru, care precizează caracteristicile accesului funcțional la internet, iar ANCOM nu poate modifica acest ordin printr-o decizie proprie. O altă observație primită a vizat includerea persoanelor juridice în sfera beneficiarilor de acces la un serviciu funcțional de internet. ANCOM este de acord cu această propunere, însă legea 175/2022 se aplică exclusiv persoanelor fizice. De asemenea, au fost și observații cu privire la valoarea pragului de 2000 de Euro stabilit de ANCOM. Reprezentantul Autorității a explicat că această valoare nu reprezintă costul total al instalării unui serviciu de acces funcțional la internet, ci o limită maximă a valorii subvenționabile în cadrul unui astfel de proiect. Costul poate fi mai mic, caz în care se plătește o sumă mai mică, sau mai mare, situație în care beneficiarul trebuie să achite diferența. Pe lângă observații, au fost transmise și două propuneri, una dintre acestea vizând calitatea serviciului funcțional la internet, propunându-se reducerea limitei de la 100 Mb/secundă la 64 Kb/secundă. Totodată, s-a menționat din nou ordinul de ministru care stabilește deja pragul de 100 Mb/secundă, iar ANCOM nu poate modifica această limită. Observațiile au fost respinse de instituție și explicate în sinteza publicată pe pagina de internet a instituției.

În continuare, participanții au fost întrebați dacă au alte observații în afara celor transmise în perioada de consultare publică.

Reprezentantul Interlan a solicitat descrierea procedurii pentru desemnarea unui eventual furnizor de serviciu universal, la care reprezentantul ANCOM a răspuns că procedura nu este încă stabilită conform legislației naționale și europene, iar intervenția Autorității are loc doar în ultima instanță. În prezent, se lucrează la procedura pentru cazurile în care vor exista localități fără acces la internet.

Reprezentantul Interlan a ridicat o întrebare referitoare la includerea tehnologiilor 5G în procedura de serviciu universal. ANCOM a răspuns că, în prezent, există doar condiții stabilite în ceea ce privește viteza de internet și că se urmărește menținerea unei neutralități tehnologice, pentru a permite utilizarea celor mai eficiente tehnologii în zonele albe, defavorizate din punct de vedere economic.

La întrebarea reprezentantul Interlan dacă suma propusă pentru instalarea unui serviciu de acces funcțional la internet se referă la o sumă per proiect sau per gospodărie i se răspunde că este vorba despre o sumă per gospodărie.

Reprezentantul ANCOM declară decizia adoptată și precizează că aceasta urmează să fie transmisă spre publicare în Monitorul Oficial al României.

În lipsa altor observații la punctul 5, diverse, reprezentantul ANCOM declară închisă ședința.